

21.8.2021

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Viite: Lausuntopyyntö Pitkäsuon kierrätyslaitoksen ympäristölupa ja toiminnan aloittamislupa, Vantaa / Helsingin Talosiirto Oy, ESAVI/25430/2023

Vantaan kaupungin lausunto ympäristöluvasta ja toiminnan aloittamisluvasta, Pitkäsuon kierrätyslaitos, Helsingin Talosiirto Oy

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt Vantaan kaupungin sekä kaavoitusviranomaisen lausuntoa Helsingin Talosiirto Oy:n hakemukseen Pitkäsuon kierrätyslaitoksen ympäristöluvasta ja toiminnan aloittamisluvasta. Lausuntoa pyydetään 30.8.2024 mennessä. Lausunnon antamiselle on lisäaikaa 6.9.2024 asti.

Kaavoituksesta vastaavalta kunnan viranomaiselta pyydetään lausuntoa erityisesti siitä, vaikeuttaako hakemuksen mukainen toiminta alueen käyttämistä yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen.

Kaavatilanne

Toiminta-alue on maakuntakaavassa virkistysaluetta. Yleiskaavassa alue on osoitettu urheilu- ja virkistyspalveluiden alueeksi (VU). Toiminta-alueen eteläpuolella laitoksen välittömässä läheisyydessä on luonnonsuojelualuetta (SL), Pyymosanmetsän suojelualue (YSA238795). Kooltaan 46,7 ha oleva Pyymosanmetsä on rauhoitettu vuonna 2017. Suojeluperusteena on monipuolinen, pääosin tuoreen ja lehtomaisen kankaan metsiä sekä arvokkaita lajeja sisältävä metsäkokonaisuus. Suojelualueella on erittäin uhanalaisen lahokaviosammalen ydinalueita sekä arvokasta kääpälajistoa ja hyvä lahoppuujatkumo. Linnuista alueen pesimälajistoon kuuluvat mm. mehiläishaukka, palokärki, pyy, kulorastas, pähkinähakki ja pikkusieppo. Myös luonnontilaisten metsien indikaattorilajit hömötiainen, kuusitiainen, puukiipijä ja sirittäjä pesivät alueella.

Yleiskaavan suojeluvaraus (SL) on kaavan suurpiirteisen esitystavan takia suurpiirteisempi ja laajempi kuin Pyymosanmetsän varsinainen suojelurajaus. Vaikka toiminta-alue sijoittuu osittain yleiskaavan luonnonsuojelualueelle, toiminta-alueen kohdalla ei ole luontoarvoja, eikä toiminta sijaitse suojelualueella.

Laitosalueen länsipuolella on rauhoitettu Natura-alue Pyymosan lehdon luonnonsuojelualue (YSA013350), joka on osa Natura 2000 –verkostoon kuuluvaa suojelualuekokonaisuutta ”Vestran suot, lehdot ja vanhat metsät” (FI0100064). Natura-alue käsittää kuusi erillistä osaa, ja sen kokonaispinta-ala on 396 hehtaaria. Vestran suot, lehdot ja vanhat metsät -alue on mukana Natura 2000 –verkostossa luontodirektiivin mukaisena SAC-alueena. Alueella on 11 luontodirektiivin liitteen I luontotyyppiä ja kaksi liitteen II lajia. Edustavimpia luontotyyppejä ovat boreaaliset luonnonmetsät, boreaaliset lehdot ja puustoiset suot. Suojelun perusteena

21.8.2021

olevat lajit ovat liito-orava (*Pteromys volans*) ja saukko (*Lutra lutra*). Pyymosan lehto kuuluu valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan, ja se on rauhoitettu luonnonsuojelulailla vuonna 1994. Se on pinta-alaltaan 13 hehtaaria ja rajautuu laitosalueelle johtavaan Pyymosantiehen. Toiminta-alueen ja Natura-alueen välissä kulkee Pyymosantie. Alueella ei ole asemakaavaa.

Toiminta-alueen vieressä sijaitseva kaupungin Petikonhuipun maankaatopaikka on myös osoitettu yleiskaavassa urheilu- ja virkistyspalveluiden alueeksi (VU). Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta on lausunnossaan 25.3.2021 todennut, että maankaatopaikka soveltuu alueelle, ja sen ympäristöhaitat ovat hallittavissa haittojen vähentämistoimilla. Yleiskaavan 2020 tavoitevuosi on 2050, jolloin Petikonhuipun maankaatopaikkatoiminta on suunnitelman mukaan päättynyt ja alue maisemoitu, ja se toimisi uuden yleiskaavan mukaisesti urheilu- ja virkistystoimintojen alueena. On luontevaa, että kierrätyslaitoksen toiminta on ajallisesti kytketty maankaatopaikan toimintaan ja voi maankäytön näkökulmasta jatkua, kunnes maankaatopaikan toiminta päättyy.

Ympäristövaikutukset

Laitoksen toiminnasta ja kuljetuksista aiheutuvat pölypäästöt kohdistuvat eniten viereisille luonnonsuojelu- ja Natura-alueille sekä Pyymosantien varteen. Asuin- ja lomarakennusten kohdalla pitoisuudet ovat taustapitoisuuden luokkaa.

Vuonna 2024 toiminnan vaikutuksista on laadittu luonnonsuojelulain 35 §:n mukainen vaikutusten arviointi koskien Vestran soiden, lehtojen ja vanhojen metsien Natura-aluetta (Natura-arviointi, Pitkäsuon kierrätyslaitos, Vantaa. FCG 2024). Natura-arviointi kohdistuu suojelun perustana oleviin luontodirektiivin liitteen I luontotyyppeihin ja luontodirektiivin liitteen II lajeihin sekä vaikutuksiin Natura-alueen eheyteen. Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. Natura-arvion mukaan lupaa haettavasta toiminnasta ei arvioida olevan vaikutuksia valtaosaan Natura-alueen suojeluperusteena mainituista luontotyypeistä.

Toiminnan vaikutukset ja sen yhteisvaikutukset Petikonhuipun toimintojen kanssa kohdistuvat luontotyyppiin lehdot ja lajiin liito-orava. Vaikutukset kohdistuvat pääosin Pyymosan lehdon suojelualueeseen, joka on yksi Natura-alueen kuudesta erillisestä osa-alueesta. Pyymosan lehto on liito-oravan elinaluetta, ja alueelta on löydetty papanapuita, mutta ei pesäpuita vuonna 2019. Natura-arvioinnin mukaan hankealueen läheisyydessä ei ole saukon suosimia tyypillisiä elinympäristöjä, eikä hankkeella arvioida olevan sellaisia vaikutuksia purkuojien vedenlaatuun, joista aiheutuisi merkittäviä vaikutuksia saukkoihin myöskään lähivesistöissä.

Natura-arvioinnin mukaan pöly- ja meluvaikutus ei heikennä merkittävästi Pyymosan lehdon luontotyyppiä tai liito-oravan olosuhteita. Sama tulos saadaan tutkittaessa yksin Pitkäsuon kierrätyslaitoksen vaikutusta tai yhteisvaikutuksien osalta yhdessä Petikonhuipun toimintojen kanssa. Natura-arvion mukaan Pitkäsuon kierrätyslaitos yhdessä Petikonhuipun toimintojen kanssa ei hidasta tai estä lajien tai luontotyyppien suotuisan suojelutason saavuttamista, ei

21.8.2021

muuta ekosysteemeille tärkeiden lajien välisiä suhteita tai heikennä alueen luontotyyppejä tai lajeja merkittävästi. Natura-alueen ekologisen rakenteen ja toiminnan arvioidaan säilyvän elinkelpoisena.

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 450 metrin päässä Pohjois-Koivurinteen alueella, jonne on vireillä täydennysrakentamista mahdollistava asemakaava (261600 Pohjois-Koivurinne). Toiminta-alue sijoittuu Lden 55–60 dB lentomelualueelle. Hakemuksen meluselvitysten mukaan murskaustoiminnasta aiheutuva melu ei ylitä päivääjän keskiäänitason ohjearvoa lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, vaikka käsittelymäärien kasvaessa murskausmäärät lisääntyisivät. Melu heikentää alueiden virkistyskäyttöä, joskin alueella on myös lentomelua ja Petikonhuipun maankaatopaikan toiminnasta aiheutuva melua. Hakemuksen mukaan liikennemäärän kasvu ei ole merkittävä, mutta toiminta-aikojen laajentaminen lisäisi liikenteestä aiheutuvaa meluhaittaa myöhäisillalla. Melun lisääntyessä sen vaikutuksia Pyymsanmetsän luonnonsuojelualueeseen ja Natura-alueen linnustoon voisi tarkentaa.

Hakemuksen mukaan käsiteltävien materiaalien kierrätysprosentti on lähes 100 %. Vantaan kaupungin tavoitteisiin kuuluu kiertotalouden edistäminen. Resurssiviisauden tiekartan (KV 28.2.2022) tavoitteina on edistää rakentamisen kiertotaloutta ja vähentää infrarakentamisen hiilijalanjälkeä. Lisäksi CIRCwaste-verkoston jäsenenä kaupungin tavoitteena on, että yhdyskuntajätteistä kierrätetään 55 %, rakennus- ja purkujätteistä hyödynnetään vähintään 70 %, ja jätteiden määrää vähennetään. Pitkäsuon kierrätyslaitoksen toiminta edistää näitä tavoitteita.

Toimija on teettänyt hulevesisuunnitelman toiminta-alueen tontille vuonna 2021. Hakemuksen mukainen toiminnan muutos ei aiheuta merkittäviä päästöjä vesistöön. Alueella syntyviä ja sieltä pois johdettavia hulevesiä on myös tarkkailtu säännöllisesti. Piha-alueella muodostuvien hulevesien laatu on ollut pääosin hulevesille asetettujen matalien raja-arvojen alapuolella.

Vantaan kaupunki lausuu asiasta seuraavaa:

Vantaan kaupunki toteaa, että ympäristöluvan myöntäminen toiminnan jatkamiselle ei vaikeutta kaavan toteuttamista. Toiminta-alueen vieressä sijaitsevan kaupungin Petikonhuipun täyttömäen toiminta voi jatkua voimassa olevan ympäristöluvan mukaan vuoteen 2042 saakka. Hakemus koskee täyttömäen vieressä olevaa pienempää aluetta, jonka toiminta voi jatkua täyttömäen yhteydessä. Toiminnan loputtua alueet maisemoidaan urheilu- ja virkistystoimintojen alueeksi. Tätä ennen laitoksen toiminta edistää kaupungin kiertotalouteen liittyviä tavoitteita. Käsittelymäärien ja -materiaalien lisäys sekä toiminta-ajan pidentäminen ei Vantaan kaupungin mielestä kuitenkaan ole suotavaa ympäröivän alueen ympäristöarvojen vuoksi.

Pölypäästöjen vaikutukset Natura- ja luonnonsuojelualueiden luontoarvoihin tulee minimoida. Toiminnanharjoittajalla tulee olla pölyntorjuntasuunnitelma, pölyämistä tulee

21.8.2021

ehkäistä tehokkaasti jo ennen kuin pölyämisen havaitaan olevan runsasta. Toiminta ei saa vaarantaa myöskään valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan kuuluvan Pyymosan lehdon suojelutavoitteita. Pyymosanmetsän luonnonsuojelualueelle kohdistuvan pölylaskeuman vaikutuksia alueen luontoarvoihin ei varsinaisesti ole arvioitu, ja siksi pölyn vaikutukset myös Pyymosanmetsään tulee arvioida.

Betoni-, tiili- ja asfalttijätteen kuljetukseen ja käsittelyyn liittyy riski vieraslajien leviämisestä, ja siksi toiminta-alueella tulee vieraslajien esiintymistä seurata vuosittain, havaitut esiintymät torjua, ja varmistaa, että vieraslajit eivät leviä viereisille suojelualueille. Vantaan resurssiviisauden tiekartan (KV 28.2.2022) yhtenä tavoitteena on tehostaa vieraslajien torjuntaa erityisesti luonnonsuojelualueiden herkissä luontokohteissa.

Koska liito-oravaselvitykset ovat jo viisi vuotta vanhoja, ne on syytä päivittää, jotta voidaan arvioida vaikutuksia todelliseen tilanteeseen ja saada varmuus, sijaitseeko alueella nykyisin luonnonsuojelulain tarkoittamia liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkoja.

Toiminta-aikaa haetaan laajennettavaksi nykyisestä niin, että se olisi arkisin klo 7–22. Nykyisen luvan mukaan betonijätteen paloittelua ja murskausta saa tehdä arkipäivisin (juhlapyhät pois lukien) klo 7-17 ja muuta toimintaa, kuten kuormausta ja kuljetusta, klo 7-21. Vantaan kaupunki katsoo, että toiminta-aikoja ei tule laajentaa, sillä lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 450 metrin päässä Pohjois-Koivurinteen alueella, jonne on vireillä täydennysrakentamista mahdollistava asemakaava. Viereisellä kaupungin maankaatopaikalla on suppeammat toiminta-ajat.

Vantaan kaupungilla ei ole huomautettavaa toiminnan jatkumiseen, mutta kylläkin sen laajentumiseen.

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUS